

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról ("Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról") (EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,
tekintettel a Bizottság javaslatára,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [1],
a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően [2],
mivel:

(1) A Szerződés 153. cikke (1) bekezdése és (3) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a Közösség a Szerződés 95. cikke alapján elfogadott intézkedések révén hozzájárul a magas szintű fogyasztóvédelem eléréséhez.

(2) A Szerződés 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk és a szolgáltatások szabad mozgása, valamint a letelepedés szabadsága. A belső határok nélküli térségben a határon átnyúló tevékenységek előmozdításához létfontosságú a tisztességes kereskedelmi gyakorlatok fejlődése.

(3) A tagállamok tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló jogszabályai feltűnő eltéréseket mutatnak, ami a verseny jelentős torzulását eredményezheti, és akadályokat keletkeztethet a belső piac zökkenőmentes működésében. A reklám területén a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló, 1984. szeptember 10-i 84/450/EGK tanácsi irányelv [3] meghatározza a megtévesztő reklámra vonatkozó jogszabályok harmonizálásának minimumkövetelményeit, azonban nem akadályozza a tagállamokat olyan rendelkezések fenntartásában vagy elfogadásában, amelyek a fogyasztók átfogóbb védelmét biztosítják. Következésképpen a tagállamok megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezései jelentős eltéréseket mutatnak.

(4) Ezek az eltérések bizonytalanságot idéznek elő abban a tekintetben, hogy milyen nemzeti szabályokat kell alkalmazni a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra, valamint számos, az üzleti vállalkozásokat és a fogyasztókat érintő korlátot teremtenek. Ezek a korlátok növelik a belső piac nyújtotta szabadságok gyakorlásának költségeit az üzleti vállalkozások számára, különösen amikor határon átnyúló marketingtevékenységet, reklámkampányokat és eladásösztönzést kívánnak folytatni. Ezek a korlátozások továbbá elbizonytalanítják a fogyasztókat saját jogaikkal kapcsolatban, és megingatják a belső piacba vetett bizalmukat.

(5) Az egységes, közösségi szintű szabályok hiánya miatt a szolgáltatások és termékek határon átnyúló szabad mozgása vagy a letelepedés szabadsága útjában álló akadályok indokoltak lehetnek az Európai Közösségek Bíróságának ítélkezési gyakorlata alapján, amennyiben azok elismert közérdekű célok védelmét szolgálják, és arányosak ezekkel a célokkal. Tekintetbe véve a Szerződésben, valamint a másodlagos közösségi jogban a szabad mozgásra vonatkozóan meghatározott közösségi célkitűzéseket, valamint a Bizottság kereskedelmi kommunikációval kapcsolatos politikája szerint, amelyet "A belső piacon megvalósuló kereskedelmi kommunikációról szóló zöld könyv folytatása" című bizottsági közlemény ismertet, ezeket az akadályokat meg kell szüntetni. Ezek az akadályok csak a közösségi szintű, a fogyasztóvédelem magasabb szintjét létrehozó egységes szabályokkal, továbbá az egyes jogi fogalmakkal a belső piac megfelelő

működéséhez szükséges mértékű közösségi szintű tisztázásával, és a jogbiztonság követelményének betartásával szüntethetők meg.

(6) Ez az irányelv ezért közelíti a tagállamoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó jogszabályait, ideértve a fogyasztók gazdasági érdekeit közvetlenül sértő tisztességtelen reklámokat, amelyek ezáltal közvetett módon sértik a jogszerűen eljáró versenytársak gazdasági érdekeit is. Az arányosság elvével összhangban ez az irányelv védi a fogyasztókat az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok következményeitől, amennyiben ezek jelentősek, de elismeri, hogy egyes esetekben a fogyasztókra gyakorolt hatás elhanyagolható. Ez az irányelv nem vonatkozik a kizárólag a versenytársak gazdasági érdekeit sértő vagy a kereskedők közötti ügyletekhez kapcsolódó tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló nemzeti jogszabályokra, és nem is érinti azokat; a tagállamok – amennyiben úgy kívánják – a szubsidiaritás elvének teljes körű figyelembevételével és a közösségi joggal összhangban továbbra is maguk szabályozhatják ezeket a gyakorlatokat. Ez az irányelv szintén nem vonatkozik az üzleti vállalkozásokat megtevesztő, de a fogyasztókat nem megtevesztő reklámról és az összehasonlító reklámról szóló 84/450/EKG irányelv rendelkezéseire, és nem is érinti azokat. Nem érinti továbbá az olyan elfogadott reklám- és piaci értékesítési gyakorlatokat, mint a jogszerű termékelhelyezés, a márkák megkülönböztetése vagy olyan ösztönzések felajánlása, amelyek jogszerűen befolyásolhatják a fogyasztók termékekről kialakított képét, és tájékozott döntéshozatali képességük megsértése nélkül befolyásolhatják a magatartásukat.

(7) Ez az irányelv a fogyasztóknak a termékekkel kapcsolatos üzleti döntéseit közvetlenül befolyásoló kereskedelmi gyakorlatokkal foglalkozik. Nem foglalkozik ugyanakkor az elsődlegesen más célok érdekében alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokkal, ideértve például a befektetőkhöz intézett kereskedelmi kommunikációt, úgymint az éves jelentéseket és a vállalkozások írott reklámanyagait. Nem foglalkozik az ízléshez és illemhez kapcsolódó jogi követelményekkel, hiszen azok a tagállamok körében nagymértékű változatosságot mutatnak. Bizonyos kereskedelmi gyakorlatok, mint például az utcai kereskedelmi célú megszólítás, a tagállamokban kulturális okok miatt nemkívánatosak lehetnek. Ennek megfelelően a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy saját területükön ízlés és illem okán – a közösségi joggal összhangban – továbbra is betilthassanak egyes kereskedelmi gyakorlatokat, akkor is, ha azok nem korlátozzák a fogyasztó választási szabadságát. Ezen irányelv és különösen általános záradékai alkalmazásakor teljes mértékben figyelembe kell venni az adott egyedi eset körülményeit.

(8) Ez az irányelv közvetlenül védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól. Ezáltal közvetetten védi a jogszerűen eljáró üzleti vállalkozásokat is az ezen irányelvet be nem tartó versenytársaiktól, így biztosítva a tisztességes versenyt az általa összehangolt területeken. Természetesen léteznek más kereskedelmi gyakorlatok, amelyek a fogyasztókat ugyan nem károsítják, de a versenytársakat és az üzleti vállalkozásokat, mint ügyfeleket károsíthatják. A Bizottságnak gondosan meg kell vizsgálnia a közösségi fellépés szükségességét az ezen irányelv szabályozási körén kívül eső tisztességtelen verseny területén, és szükség esetén jogalkotási javaslatot kell tennie a tisztességtelen verseny ezen egyéb vonatkozásainak szabályozására.

(9) Ez az irányelv nem érinti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat károsultjai által indított egyéni kereseteket. Nem érinti továbbá a szerződések jogára, a szellemi tulajdonjogokra, a termékek egészségi és biztonsági jellemzőire, valamint a letelepedés feltételeire és az engedélyezési rendszerekre vonatkozó közösségi és nemzeti szabályokat, ideértve azokat a szabályokat, amelyek – a közösségi joggal összhangban – a szerencsejáték-tevékenységekre vonatkoznak, valamint nem érinti a közösségi

versenyszabályokat és az ezek végrehajtására vonatkozó nemzeti rendelkezéseket. A tagállamoknak így lehetőségük nyílik a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme okán arra, hogy például az alkohol, a dohánytermékek vagy a gyógyszerek tekintetében a kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó korlátozásokat és tilalmakat a saját területükön, a kereskedő fő tevékenységi helyétől függetlenül fenntartsanak vagy bevezessenek. A pénzügyi szolgáltatások és az ingatlanulajdon – összetettségüknel fogva és a bennük rejlő komoly kockázatok miatt – részletes előírásokat tesznek szükségessé, beleértve a kereskedőkre vonatkozó pozitív kötelezettségeket. Ezért a pénzügyi szolgáltatások és az ingatlanulajdon területén ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelmében meghaladják ezen irányelv rendelkezéseit. A nemesfém cikkek nemesfém tartalmának tanúsítását és jelzését nem kívánatos ebben az irányelvben szabályozni.

(10) Biztosítani kell az ezen irányelv és a hatályos közösségi jog közötti összhangot, különösen akkor, amikor egyes különös ágazatokra a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó, részletes rendelkezéseket kell alkalmazni. Ezért ez az irányelv módosítja a 84/450/EGK irányelvet, a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet [4], a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló, 1998. május 19-i 98/27/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet [5] és a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet [6]. Ennek megfelelően ezt az irányelvet csak abban az esetben kell alkalmazni, ha nincsenek olyan különös közösségi jogi rendelkezések, amelyek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok sajátos vonatkozásait szabályozzák, úgymint a tájékoztatási követelmények és a tájékoztatás fogyasztók felé történő megjelenítésének módjára vonatkozó szabályok. Ez az irányelv biztosítja a fogyasztók védelmét abban az esetben, ha közösségi szinten nincs külön ágazati jogszabály, és megtiltja, hogy a termékek természetére vonatkozóan a kereskedők téves benyomást keltsenek. Ez különösen fontos a fogyasztók számára magas kockázatot jelentő összetett termékek, úgymint bizonyos pénzügyi szolgáltatási termékek esetén. Ez az irányelv ennél fogva kiegészíti a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő kereskedelmi gyakorlatokra alkalmazandó közösségi vívmányokat.

(11) Az ezen irányelv révén a nemzeti rendelkezések közelítésében elért nagymértékű konvergencia megteremti a fogyasztóvédelem egységesen magas szintjét. Ez az irányelv létrehozza a fogyasztók gazdasági magatartását torzító tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok egységes, általános tilalmát. Egyúttal szabályokat határoz meg a közösségi szinten jelenleg nem szabályozott agresszív kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozóan is.

(12) A harmonizáció jelentős mértékben növeli a jogbiztonságot mind a fogyasztók, mind az üzleti vállalkozások számára. Mind a fogyasztók, mind az üzleti vállalkozások világosan meghatározott jogi koncepción alapuló, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat az EU egész területén szabályozó egységes szabályozási keretre támaszkodhatnak. Ennek hatása az lesz, hogy a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó szabályok sokféleségéből származó korlátok megszűnnek, és fennáll a belső piac megvalósításának lehetősége.

(13) A Közösség céljainak a belső piaci korlátok megszüntetése útján történő elérése érdekében szükséges a tagállamokban létező, egymástól eltérő általános záradékokat és jogi alapelveket felváltani. Az ezen irányelv által bevezetett egységes, közösségi szintű általános tilalmat ennek megfelelően a fogyasztók gazdasági magatartását torzító tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra kell alkalmazni. A fogyasztói bizalom növelése érdekében az általános tilalomnak egyenlő mértékben kell vonatkoznia azon tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra, amelyek a kereskedő és a fogyasztó közötti

bármilyen szerződéses kapcsolaton kívül, és azokra, amelyek a szerződés megkötését követően és annak teljesítése alatt merülnek fel. Az általános tilalom megállapítása a legszélesebb körben elterjedt kétféle kereskedelmi gyakorlatra – nevezetesen a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokra és az agresszív kereskedelmi gyakorlatokra – vonatkozó szabályok útján történik.

(14) Kívánatos, hogy a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok fogalma magában foglalja azokat a gyakorlatokat, beleértve a megtévesztő reklámot is, amelyek a megtévesztésen keresztül megakadályozzák a fogyasztót a tájékozott és ezáltal eredményes választásban. A megtévesztő reklámra vonatkozó tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban ezen irányelv a megtévesztő gyakorlatokat megtévesztő tevékenységekre és megtévesztő mulasztásokra osztja. A mulasztások tekintetében ez az irányelv meghatározott számú, kulcsfontosságú információt határoz meg, amelyre a fogyasztónak szüksége van a tájékozott ügyleti döntés meghozatalához. Az ilyen információkat nem kell minden reklámban közölni, csak akkor, ha a kereskedő vásárlásra tesz felhívást, amelynek fogalmát ezen irányelv világosan meghatározza. Az ezen irányelvben előírt teljes harmonizáció nem zárja ki, hogy a tagállamok a nemzeti jogban bizonyos termékek – mint például a gyűjtemények darabjai vagy az elektronikus készülékek – főbb tulajdonságait meghatározzák, amelyek tekintetében a mulasztás jelentősnek minősülne vásárlásra való felhívás esetén. Ennek az irányelvnek nem célja a más termékekhez hasonló kivitelezésű termékek eladásösztönzésének tilalma révén a fogyasztók választási lehetőségének csökkentése, kivéve, ha ez a hasonlóság összezavarja a fogyasztót a termék kereskedelmi eredetét illetően, és ezáltal megtévesztő. Ez az irányelv nem sértheti a meglévő közösségi jogot, amely a kereskedelmi gyakorlatok területén a fogyasztók védelmét illetően kifejezetten a tagállamok hatáskörébe utalja a számos szabályozási lehetőség közötti választást. Ezen irányelv különösképpen nem sérti az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [7] 13. cikkének (3) bekezdését.

(15) Amennyiben a közösségi jog a kereskedelmi kommunikáció, a reklám és a marketing vonatkozásában tájékoztatási követelményeket határoz meg, ezen irányelv értelmében ezt a tájékoztatást jelentősnek kell tekinteni. A tagállamok megtarthatják vagy kiegészíthetik a szerződések jogához és a szerződések jogából fakadó következményekhez kapcsolódó tájékoztatási követelményeket, amennyiben ezt a meglévő közösségi jogi eszközökben található minimumkötések megengedik. A II. melléklet tartalmazza a közösségi vívmányokban található ilyen tájékoztatási követelmények nem teljes körű felsorolását. Tekintettel az ezen irányelv által bevezetett teljes harmonizációra, csak a közösségi jog által megkívánt tájékoztatást kell jelentősnek tekinteni a 7. cikk (5) bekezdésének alkalmazásában. Amennyiben a tagállamok a közösségi jog által meghatározottakon felül további tájékoztatási követelményeket vezettek be minimumkövetelményekre vonatkozó záradékok alapján, a kiegészítő tájékoztatás elmulasztása nem minősül az ezen irányelv értelmében vett megtévesztő mulasztásnak. Ezzel szemben a tagállamok – amennyiben a közösségi jog minimumkötései ezt megengedik – a közösségi joggal összhangban szigorúbb rendelkezéseket tarthatnak fenn vagy vezethetnek be a fogyasztók egyéni szerződéses jogainak magasabb szintű védelme érdekében.

(16) Az agresszív kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó rendelkezések kiterjednek a fogyasztók választási szabadságát jelentősen korlátozó gyakorlatokra. Ilyenek a zaklatást, kényszerítést –ideértve a fizikai erőszakot – alkalmazó gyakorlatok, és a nem megengedett befolyásolás is.

(17) A fokozottabb jogbiztonság érdekében kívánatos meghatározni azokat a kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek minden körülmény között tisztességtelenek. Ezért

az I. melléklet minden ilyen gyakorlatot tartalmaz. Kizárólag ezek azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyeket az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek kell tekinteni. A felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható.

(18) Helyénvaló minden fogyasztó védelme a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben; ugyanakkor a 84/450/EGK irányelv elfogadása óta a Bíróság szükségesnek tartotta a reklámra vonatkozó ítélkezési gyakorlatában a feltételezett, tipikus fogyasztóra gyakorolt hatás megvizsgálását. Az arányosság elvével összhangban és az abban foglalt védelem hatékony alkalmazása érdekében ez az irányelv azt az átlagfogyasztót veszi viszonyítási alapul, aki a Bíróság értelmezése szerint megfelelően tájékozott, figyelmes és körültekintő, figyelembe véve a társadalmi, kulturális és nyelvi tényezőket is, ugyanakkor ez az irányelv rendelkezik azon fogyasztók kihasználásának megakadályozásáról is, akik tulajdonságaik alapján különösen kiszolgáltatottak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatoknak. Amennyiben egy kereskedelmi gyakorlat célzottan egy bizonyos fogyasztói csoportra – például a gyermekekre – irányul, kívánatos, hogy a csoport átlagtagja szempontjából megvizsgálják a kereskedelmi gyakorlat hatását. Ezért helyénvaló azon gyakorlatok felsorolásába, amelyek minden körülmény között tisztességtelenek, belefoglalni egy olyan rendelkezést, amely anélkül, hogy kifejezetten tiltaná a gyermekeket célzó reklámokat, védi őket a vásárlásra való közvetlen felszólításoktól. Az átlagfogyasztókra vonatkozó vizsgálat nem statisztikai alapú vizsgálat. A nemzeti bíróságok és hatóságok – az Európai Bíróság esetjogának figyelembevételével – saját mérlegelési jogkörükben határozzák meg az átlagfogyasztó adott esetben tanúsított jellegzetes viselkedését.

(19) Amennyiben bizonyos tulajdonságok – mint a kor, fizikai vagy szellemi fogyatékoság vagy hiszékenységek – a fogyasztókat különösen kiszolgáltatottá teszik valamely kereskedelmi gyakorlattal vagy az annak alapjául szolgáló termékkel szemben, és valószínűsíthetően a gyakorlat csak e fogyasztók gazdasági magatartását torzítja a kereskedő által ésszerűen előre látható módon, helyénvaló őket megfelelő védelemben részesíteni a gyakorlatnak az adott csoport átlagtagja szemszögéből történő vizsgálata révén.

(20) Helyénvaló lehetőséget teremteni a magatartási kódexek számára, amelyek segítségével a kereskedők hatékonyan alkalmazhatják ezen irányelv alapelveit egyes gazdasági területeken. Azokban az ágazatokban, amelyekben kötelező különös követelmények vonatkoznak a kereskedők magatartására, helyénvaló, hogy e követelményekből az adott ágazatban a szakmai gondosságra vonatkozó követelmények is nyilvánvalóak legyenek. A nemzeti vagy közösségi szinten a magatartási kódex felelőse által gyakorolt, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat felszámolását célzó ellenőrzés szükségtelessé teheti a közigazgatási vagy bírói intézkedést, ezért azt ösztönözni kell. A magas szintű fogyasztóvédelem elérése érdekében a fogyasztói szervezetek tájékoztatást kaphatnak a magatartási kódexekre vonatkozó tervekről, és bevonhatók azok kidolgozásába.

(21) A nemzeti jog értelmében az ügyben jogosan érdekeltnek tekintendő személyeknek vagy szervezeteknek jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani annak érdekében, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal szemben eljárást kezdeményezhessenek olyan bíróság, vagy közigazgatási hatóság előtt, amely hatáskörrel rendelkezik a panaszok elbírálására vagy megfelelő bírósági eljárások kezdeményezésére. A bizonyítási terhet ugyan a nemzeti jog határozza meg, mégis helyénvaló a bíróságoknak és a közigazgatási hatóságoknak lehetőséget adni arra, hogy a kereskedőktől bizonyíték szolgáltatását követeljék meg az általuk előterjesztett tényszerű követelések megalapozottságára vonatkozóan.

(22) Szükséges, hogy a tagállamok meghatározzák az ezen irányelv rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és biztosítsák azok végrehajtását. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

(23) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen a belső piac működésének a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó nemzeti jogszabályok jelentette akadályainak felszámolását és a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének biztosítását a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítése által – a tagállamok nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani, hanem azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban. Az arányosság – ugyanezen cikkben megfogalmazott – elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg a belső piaci korlátok felszámolásához és a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének eléréséhez szükséges mértéket.

(24) Helyénvaló ezen irányelv felülvizsgálata annak biztosítására, hogy a belső piaci korlátok felszámolása megtörténjen, és a magas szintű fogyasztóvédelem megvalósuljon. A felülvizsgálat a Bizottságnak az ezen irányelv módosítására vonatkozó javaslatát eredményezheti, amely magában foglalhatja a 3. cikk (5) bekezdésében említett eltérés korlátozott kiterjesztését és/vagy egyéb fogyasztóvédelmi jogszabályok módosítását, amelyek tükrözik azokat a kötelezettségeket, amelyeket a Bizottság a fogyasztói politikai stratégiában a meglévő közösségi vívmányok felülvizsgálatára vonatkozóan vállalt, a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének elérése érdekében.

(25) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelmet fordít különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elvekre,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. FEJEZET

2.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Célkitűzés

Ennek az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez, valamint hogy a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási tagállami rendelkezések közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet valósítson meg.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

a) "fogyasztó": az a természetes személy, aki az ezen irányelv szabályozási körébe tartozó kereskedelmi gyakorlatok során kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el;

b) "kereskedő": az a természetes vagy jogi személy, aki illetve amely az ezen irányelv szabályozási körébe tartozó kereskedelmi gyakorlatok során kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el, valamint aki a kereskedő nevében vagy javára jár el;

- c) "termék": az áru vagy szolgáltatás, ideértve az ingatlantulajdont, valamint a jogokat és kötelezettségeket is;
- d) "az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai" (a továbbiakban: "kereskedelmi gyakorlatok"): a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával;
- e) "fogyasztók gazdasági magatartásának jelentős torzítása": a kereskedelmi gyakorlat olyan célból történő alkalmazása, hogy érzékelhető módon rontsa a fogyasztó tájékozott döntés meghozatalára való képességét, és amely ezáltal olyan üzleti döntés meghozatalára ösztönzi a fogyasztót, amelyet egyébként nem hozott volna meg;
- f) "magatartási kódex": az a megállapodás vagy – nem tagállami törvény, rendelet vagy közigazgatási rendelkezés által előírt – szabálygyűttes, amely meghatározza azon kereskedők magatartását, akik egy vagy több sajátos kereskedelmi gyakorlat vagy üzletág vonatkozásában e kódexet magukra nézve kötelezőnek ismerik el;
- g) "a magatartási kódex felelőse": az a jogalany, ideértve a kereskedőt vagy kereskedők csoportját is, aki illetve amely felelős a magatartási kódex kidolgozásáért és felülvizsgálataáért és/vagy e kódex azon személyek általi betartásának nyomon követéséért, akik azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el;
- h) "szakmai gondosság": a szakismeret és a gondosság azon szintje, amelynek gyakorlása ésszerűen elvárható a kereskedőtől a fogyasztóval szemben, a becsületes piaci gyakorlatnak és/vagy a jóhiszeműség általános alapelveinek megfelelően, a kereskedő tevékenységi körében;
- i) "felhívás vásárlásra": a termék tulajdonságait és árát az alkalmazott kereskedelmi kommunikációs eszköznek megfelelően feltüntető kereskedelmi kommunikáció, amely ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást;
- j) "nem megengedett befolyásolás": a fogyasztóval szembeni hatalmi helyzet kihasználása nyomásgyakorlásra, akár fizikai erőszak alkalmazása vagy azzal való fenyegetés nélkül oly módon, amely jelentősen korlátozza a fogyasztónak a tájékozott döntés meghozatalára való képességét;
- k) "üzleti döntés": a fogyasztó által arra vonatkozóan hozott döntés, hogy vásároljon-e, és ha vásárol, akkor hogyan és milyen feltételek mellett, egy összegben vagy részletekben fizessen-e, a terméket megtartsa vagy elidegenítse-e, a termékkel kapcsolatos szerződéses jogát gyakorolja-e, valamint hogy a fogyasztó a cselekvés vagy a cselekvéstől való tartózkodás mellett döntsön-e;
- l) "szabályozott szakma": olyan szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja, amelyhez való jogosultság, illetve amelynek gyakorlása vagy gyakorlásának valamely formája közvetlenül vagy közvetve, törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések értelmében különleges szakmai képesítéshez kötött.

3. cikk

Hatály

(1) Ezt az irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni.

(2) Ez az irányelv nem érinti a szerződések jogát és különösen a szerződések érvényességére, létrejöttére és joghatásaira vonatkozó szabályokat.

(3) Ez az irányelv nem érinti a termékek egészségi és biztonsági vonatkozásaira alkalmazandó közösségi vagy nemzeti szabályokat.

(4) Az ezen irányelv és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok különös vonatkozásait szabályozó egyéb közösségi szabályok közötti összeütközés esetén az utóbbiak az irányadók, és e különös vonatkozások tekintetében azokat kell alkalmazni.

(5) A 2007. június 12-t követő hat év folyamán az ezen irányelv által közelített területen a tagállamok továbbra is alkalmazhatják azon nemzeti jogszabályaikat, amelyek megszorítóbbak és szigorúbbak ezen irányelvnél, és amelyek minimális harmonizációs kikötéseket tartalmazó irányelveket hajtanak végre. Ezeknek a rendelkezéseknek jelentőseknek kell lenniük ahhoz, hogy biztosítsák a fogyasztóknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni megfelelő védelmét, és arányban kell állniuk ezzel az elérendő céllal. A 18. cikkben említett felülvizsgálat adott esetben magában foglalhat egy olyan javaslatot is, hogy ezt az eltérést további, korlátozott időtartamra meghosszabbítsák.

(6) A tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az (5) bekezdés alapján alkalmazott nemzeti jogszabályaikról.

(7) Ez az irányelv nem érinti a bíróságok joghatóságára vonatkozó szabályokat.

(8) Ez az irányelv nem érinti a letelepedésre vagy az engedélyezési rendszerekre vonatkozó feltételeket, a kötelelességteljesítéssel kapcsolatos magatartási kódexeket vagy a szabályozott szakmákra vonatkozó egyéb, a szakemberek magas szintű szakmai integritása megőrzése érdekében előírt különleges szabályokat, amelyeket a tagállamok a közösségi joggal összhangban megállapíthatnak.

(9) A 2002/65/EK irányelvben meghatározott "pénzügyi szolgáltatások"-ra és az ingatlanokra vonatkozóan a tagállamok megállapíthatnak olyan követelményeket, amelyek megszorítóbbak vagy szigorúbbak ezen irányelvnél az általa közelített területen.

(10) Ez az irányelv nem vonatkozik a tagállamoknak a nemesfém cikkek nemesfém tartalmának tanúsítására és jelzésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek alkalmazására.

4. cikk

Belső piac

A tagállamok nem korlátozhatják sem a szolgáltatások nyújtásának szabadságát, sem az áruk szabad mozgását az ezen irányelv által közelített területekhez tartozó indokok alapján.

2. FEJEZET

TISZTESSÉGTLEN KERESKEDELMI GYAKORLATOK

5. cikk

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma

(1) Tilos tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat alkalmazni.

(2) A kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen, amennyiben:

a) ellentétes a szakmai gondosság követelményeivel,

és

b) a termékkel kapcsolatban jelentősen torzítja vagy torzíthatja azon átlagfogyasztó gazdasági magatartását, akihez eljut vagy aki a címzettje, illetve – amennyiben a kereskedelmi gyakorlat egy bizonyos fogyasztói csoportra irányul – a csoport átlagtagjának a gazdasági magatartását.

3) Azon kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek valószínűsíthetően csak a fogyasztóknak egy, e kereskedelmi gyakorlattal vagy az annak alapjául szolgáló termékkel szemben szellemi vagy fizikai fogyatékoságuk, koruk vagy hiszékenyséjük miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjának gazdasági magatartását torzítják jelentősen – és oly módon, hogy azt a kereskedőnek ésszerűen előre kellene látnia –, az adott csoport átlagtagja szempontjából kell értékelni. Ez nem érinti azokat a megszokott és jogszerű reklámtevékenységeket, amelyek túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentéseket alkalmaznak.

(4) Különösen tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amely:

- a) a 6. és 7. cikkben meghatározott módon megtévesztő, vagy
- b) a 8. és 9. cikkben meghatározott módon agresszív.

(5) Az I. melléklet tartalmazza azoknak a kereskedelmi gyakorlatoknak a felsorolását, amelyek minden körülmény között tisztességtelennek minősülnek. Ugyanezt a felsorolást kell alkalmazni minden tagállamban, és a felsorolás csak ezen irányelv felülvizsgálata révén módosítható.

1. Szakasz

Megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok

6. cikk

Megtévesztő tevékenységek

(1) Megtévesztőnek minősül a kereskedelmi gyakorlat, amennyiben hamis információt tartalmaz, és ezáltal valótlan, vagy bármilyen módon – ideértve a megjelenítés valamennyi körülményét – félrevezeti vagy félrevezetheti az átlagfogyasztót, még akkor is, ha az információ az alábbi elemek közül egy vagy több tekintetében tényszerűen helytálló, és feltéve bármelyik esetben, hogy ténylegesen vagy valószínűsíthetően arra készteti a fogyasztót, hogy olyan üzleti döntést hozzon, amelyet egyébként nem hozott volna meg:

- a) a termék létezése vagy természete;
- b) a termék lényeges tulajdonságai, úgymint a hozzáférhetőség, az előnyök, a kockázatok, a kivitelezés, az összetétel, a tartozékok, az ügyfélszolgálat és a panaszkezelés, a gyártás vagy szolgáltatás módszere és időpontja, a szállítás, az adott célra való alkalmasság, a használat, a mennyiség, a leírás, a földrajzi vagy kereskedelmi eredet vagy a használatból várható eredmények, illetve a terméken végrehajtott vizsgálat vagy ellenőrzés eredménye és főbb jellemzői;
- c) a kereskedő kötelezettségvállalásainak mértéke, a kereskedelmi gyakorlat indítékai és az értékesítési folyamat természete, közvetlen vagy közvetett szponzorálásra, illetve a kereskedő vagy a termék jóváhagyására vonatkozó bármely kijelentés vagy jelzés;
- d) az ár vagy az ár kiszámításának módja, vagy különleges árkedvezmény megléte;
- e) valamely szolgáltatás, alkatrész, csere vagy javítás szükségessége;
- f) a kereskedő vagy képviselőjének személye, sajátosságai és jogai, úgymint személyazonossága és vagyona, képesítései, jogállása, engedélye, társulása vagy kapcsolata, illetve ipari, kereskedelmi vagy szellemi tulajdonjogai, valamint díjai és kitüntetései;
- g) a fogyasztó jogai, beleértve a fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló, 1999. május 25-i 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [8] szerinti csere vagy visszatérítés jogát, vagy azon kockázatok, amelyekkel szembesülhet.

(2) Megtévesztőnek minősül a kereskedelmi gyakorlat akkor is, ha az tényszerű összefüggésében, sajátosságaira és körülményeire figyelemmel, az átlagfogyasztót ténylegesen vagy valószínűsíthetően olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, és amely magában foglalja a következőket:

a) a termék marketingje, ideértve az összehasonlító reklámot, amely annak bármely más termékkel, védjeggyel, kereskedelmi névvel vagy egy versenytárs bármely más megkülönböztető jelzésével történő összetévesztését eredményezi;

b) a kereskedő által a magára nézve kötelezőnek elismert magatartási kódexben szereplő kötelezettségvállalások be nem tartása, amennyiben:

i) a kötelezettségvállalás nemcsak szándék, hanem egyértelmű, ellenőrizhető elkötelezettség,

és

ii) a kereskedő a kereskedelmi gyakorlat során jelzi, hogy rá nézve a kódex kötelező.

7. cikk

Megtévesztő mulasztások

(1) Megtévesztőnek minősül az a kereskedelmi gyakorlat, amely a ténybeli körülmények alapján – figyelembe véve annak valamennyi jellemzőjét és feltételét, valamint kommunikációs eszközeinek korlátait is –, az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges jelentős információkat hagy ki, és ezáltal – a körülményektől függően – ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna

(2) Megtévesztő mulasztásnak minősül az is, ha a kereskedő az (1) bekezdésben említett jelentős információt hallgat el, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető, vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, figyelembe véve az említett bekezdésben leírt szempontokat, illetve ha nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és amennyiben ez bármelyik esetben ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

(3) Amennyiben a kereskedelmi gyakorlatban alkalmazott kommunikációs eszköz térbeli vagy időbeli akadályokat támaszt, ezen akadályokat, illetve minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedő annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak eldöntésekor, hogy fennáll-e mulasztás a tájékoztatás tekintetében.

(4) Vásárlásra való felhívás esetén az alábbiakra vonatkozó információ minősül jelentősnek, amennyiben az a körülményekből nem tűnik ki:

a) a termék lényeges tulajdonságai, a kommunikációs eszköznek és a terméknek megfelelő mértékben;

b) a kereskedő postai címe és azonosítási adatai, úgymint kereskedői neve, illetve, adott esetben, annak a kereskedőnek postai címe és azonosítási adatai, akinek a nevében eljár;

c) az adóval növelt ár, vagy – amennyiben a termék jellegéből adódóan az árat nem lehet előre ésszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes fuvardíj, szállítási, vagy postaköltség, illetve, amennyiben e költségeket nem lehet ésszerűen előre kiszámítani, annak a ténynek a feltüntetése, hogy esetlegesen további költségek merülhetnek fel;

d) a fizetés, a szállítás és a teljesítés feltételei, valamint a panaszok kezelésének módja, amennyiben azok eltérnek a szakmai gondosság által támasztott követelményektől;

e) a visszalépési, valamint az elállási vagy felmondási jogot biztosító termékek és ügyletek esetén ezen jog megléte.

(5) Jelentősnek minősülnek továbbá a közösségi jog által megállapított, a reklámot és a marketinget is magukban foglaló kereskedelmi kommunikációra vonatkozó tájékoztatási követelmények, amelyek nem teljes körű felsorolását a II. melléklet tartalmazza.

2. Szakasz

Agresszív kereskedelmi gyakorlatok

8. cikk

Agresszív kereskedelmi gyakorlatok

Agresszívnek minősül az a kereskedelmi gyakorlat, amely ténybeli összefüggésében – figyelembe véve valamennyi jellemzőjét és körülményét – zaklatás, kényszerítés – ideértve a fizikai erőszak alkalmazását is –, illetve nem megengedett befolyásolás útján ténylegesen vagy valószínűsíthetően jelentősen korlátozza az átlagfogyasztónak a termékkel kapcsolatos választási szabadságát vagy magatartását, s ezáltal ténylegesen vagy valószínűsíthetően az átlagfogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára kényszeríti, amelyet egyébként nem hozott volna.

9. cikk

Zaklatás, kényszerítés és nem megengedett befolyásolás alkalmazása

Annak meghatározásakor, hogy egy kereskedelmi gyakorlat alkalmaz-e zaklatást, kényszerítést –beleértve a fizikai erőszakot is –, illetve nem megengedett befolyásolást, a következőket kell figyelembe venni:

- a) időzítése, helye, jellege és alkalmazásának időtartama;
- b) fenyegető vagy gyalázkodó szóhasználat vagy magatartás;
- c) bármely, a kereskedő által ismert konkrét szerencsétlenség vagy a fogyasztó ítélőképességét súlyosan korlátozó körülmény kihasználása, amelyet a kereskedő a fogyasztó termékkel kapcsolatos döntésének befolyásolása céljából tesz;
- d) bármely súlyos vagy aránytalan, nem szerződéses akadály, amelyet a kereskedő támaszt, amikor a fogyasztó a szerződéses jogaival kíván élni, beleértve a szerződés megszüntetésének, illetve egy másik termékhez vagy másik kereskedőhöz való áttérésnek a jogát;
- e) bármely jogellenes cselekmény megtételével való fenyegetés.

3. FEJEZET

MAGATARTÁSI KÓDEXEK

10. cikk

Magatartási kódexek

Ez az irányelv nem zárja ki azt, hogy – a tagállamok esetleges ösztönzésére – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat a magatartási kódexek felelősei ellenőrizzék, valamint hogy a 11. cikkben említett személyek vagy szervezetek az ilyen testületekhez forduljanak, amennyiben az ilyen testületek előtti eljárások a szóban forgó cikkben említett bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárások mellett rendelkezésre állnak.

Az ilyen ellenőrző testületekhez való fordulás soha nem tekinthető a bíróság vagy közigazgatási hatóság előtti – 11. cikk szerinti – jogorvoslatról való lemondásnak.

4. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok a fogyasztók érdekében biztosítják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére, valamint az ezen irányelv rendelkezései betartásának kikényszerítésére alkalmas megfelelő és hatékony eszközöket.

Ezek az eszközök magukban foglalják azokat a jogi rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik azoknak a személyeknek vagy szervezeteknek – a versenytársakat is beleértve –, amelyeknek a nemzeti jog alapján jogos érdekük fűződik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdéséhez, hogy:

- a) bírósághoz forduljanak az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok miatt; és/vagy
- b) az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat ügyében olyan közigazgatási hatóság előtt eljárást indítsanak, amely hatáskörrel rendelkezik a panaszok elbírálására, vagy megfelelő bírósági eljárás kezdeményezésére.

Az egyes tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy e jogorvoslati eszközök közül melyik álljon rendelkezésre, illetve hogy lehetővé tegyék-e a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok számára, hogy a panaszok intézéséhez az egyéb meglévő eljárások előzetes lefolytatását követeljék meg, beleértve azokat is, amelyeket a 10. cikk említ. E jogorvoslati eszközök attól függetlenül rendelkezésre állnak, hogy az érintett fogyasztók abban a tagállamban vannak-e, amelyben a kereskedő üzleti tevékenységét folytatja, vagy egy másik tagállamban.

Az egyes tagállamok dönthetik el, hogy:

- a) e jogorvoslati eszközök egyenként vagy együttesen alkalmazhatók-e ugyanannak a gazdasági ágazatnak több kereskedőjével szemben; és
- b) e jogorvoslati eszközök alkalmazhatók-e a magatartási kódex felelősével szemben, amennyiben az adott kódex a jogi előírások be nem tartására ösztönöz.

(2) Az (1) bekezdésben említett jogi rendelkezések szerint a tagállamok a bíróságokra vagy a közigazgatási hatóságokra ruházhatják azokat a hatásköröket, amelyek felhatalmazzák azokat arra, hogy olyan esetekben, amikor ezeket az intézkedéseket szükségesnek ítélik, figyelembe véve az összes felmerülő érdeket és különösen a közérdeket:

- a) elrendeljék a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok megszüntetését, vagy megindítsák az ilyen gyakorlatok megszüntetésének elrendeléséhez szükséges megfelelő bírósági eljárást, vagy
- b) amennyiben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat még nem valósult meg, de alkalmazása hamarosan bekövetkezhet, elrendeljék a tervezett gyakorlat megtiltását vagy megindítsák a gyakorlat megtiltásának elrendeléséhez szükséges megfelelő bírósági eljárást, akár a tényleges veszteségre vagy kárra, illetve a kereskedő részéről felmerülő szándékra vagy gondatlanságra utaló bizonyíték hiányában is.

A tagállamok ezen felül gondoskodnak arról is, hogy az első albekezdésben említett intézkedéseket gyorsított eljárás keretében hozzák meg:

- ideiglenes,

vagy

- végleges hatállyal,

azzal, hogy a tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy a két lehetőség közül melyiket választják.

A tagállamok a bíróságokra vagy a közigazgatási hatóságokra olyan hatásköröket is ruházhatnak, amelyek felhatalmazzák azokat arra, hogy az olyan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tartós hatásának kiküszöbölése céljából, amelyek megszüntetését jogerős határozat már elrendelte:

- a) elrendeljék a határozat teljes vagy részleges közzétételét, az általuk megfelelőnek ítélt formában;
- b) ezen felül elrendeljék egy helyesbítő nyilatkozat közzétételét.

(3) Az (1) bekezdésben említett közigazgatási hatóságok:

- a) összetételének olyannak kell lennie, hogy ne férhessen kétség pártatlanságukhoz;
- b) megfelelő hatáskörrel kell, hogy rendelkezzenek a panaszokat elbíráló határozataik betartásának hatékony ellenőrzésére és érvényesítésére;
- c) határozatait általában indokolni kell.

Amikor a (2) bekezdésben említett hatásköröket egy közigazgatási hatóság gyakorolja kizárólagosan, a határozatokat minden esetben indokolni kell. Ebben az esetben biztosítani kell a közigazgatási hatóság hatásköre helytelen vagy indokolatlan gyakorlása, vagy a hatáskör gyakorlásának helytelen vagy indokolatlan elmulasztása bírósági felülvizsgálatának lehetőségét.

12. cikk

Bíróságok és közigazgatási hatóságok: követelések bizonyítása

A tagállamok bíróságokra vagy közigazgatási hatóságokra ruházzák azokat a hatásköröket, amelyek a 11. cikkben biztosított polgári vagy közigazgatási eljárásokban azokat felhatalmazzák arra, hogy:

- a) elrendeljék, hogy a kereskedő bizonyítékot szolgáltatson a kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos tényállítások helyességéről, amennyiben a kereskedő és az eljárásban részt vevő bármely másik fél jogos érdekeit tekintetbe véve az adott eset körülményei alapján ennek megkövetelése helyénvalónak tűnik;
- és
- b) a tényállításokat ne tekintsék megalapozottnak, amennyiben az a) pontnak megfelelően megkövetelt bizonyítékot nem szolgáltatják, vagy azt a bíróság vagy a közigazgatási hatóság elégtelennek ítéli.

13. cikk

Szankciók

A tagállamok szankciókat állapítanak meg az ezen irányelv végrehajtásaként elfogadott nemzeti rendelkezések megsértésének esetére, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szankciók végrehajtásának biztosítására. Ezeknek a szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

14. cikk

A 84/450/EGK irányelv módosításai

A 84/450/EGK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

"1. cikk

Ezen irányelv célja, hogy a kereskedőket megvédje a megtévesztő reklámmal és annak tisztességtelen következményeivel szemben, valamint hogy megállapítsa azokat a feltételeket, amelyek mellett az összehasonlító reklám megengedett."

2. A 2. cikkben

- a 3. pont helyébe a következő lép:

"3. "kereskedő": az a természetes vagy jogi személy, aki illetve amely kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el, valamint aki a kereskedő nevében vagy javára jár el."

A cikk a következő ponttal egészül ki:

"4. "a magatartási kódex felelőse": az a jogalany, ideértve a kereskedőt vagy kereskedők csoportját is, aki, illetve amely felelős a magatartási kódex kidolgozásáért és felülvizsgálatáért és/vagy e kódex azon személyek általi betartásának nyomon követéséért, akik azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el."

3. A 3a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

"3a. cikk

1. Az összehasonlítás tekintetében az összehasonlító reklám a következő feltételek teljesülése esetén megengedett:

a) ezen irányelv 2. cikkének (2) bekezdése, 3. cikke, és 7. cikkének (1) bekezdése, vagy a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [9] 6. és 7. cikke értelmében nem megtévesztő;

b) azonos szükségletet kielégítő vagy azonos rendeltetésű árukat vagy szolgáltatásokat hasonlít össze;

c) tárgyilagosan hasonlítja össze ezen áruk és szolgáltatások egy vagy több jelentős, lényeges, ellenőrizhető és jellemző tulajdonságát, amelybe az ár is beletartozhat;

d) nem rontja vagy becsmérli valamely versenytárs védjegyének, kereskedelmi nevének, más megkülönböztető jelzéseinek, áruinak, szolgáltatásainak, tevékenységeinek vagy körülményeinek a hírét;

e) eredetmegjelöléssel rendelkező termékeknél minden esetben azonos megjelölésű termékekre vonatkozik;

f) nem használja ki tisztességtelen módon valamely versenytárs védjegyének, kereskedelmi nevének vagy egyéb megkülönböztető jelzéseinek vagy a versenytárs termékek eredetmegjelölésének a hírnevét;

g) az árut vagy szolgáltatást nem egy védett védjeggyel vagy védett kereskedelmi névvel ellátott áru vagy szolgáltatás utánzataként vagy másolatoként mutatja be;

h) nem idézi elő a piacon a kereskedőknek, a reklámozónak és versenytársának, vagy a reklámozó és versenytársa védjegyének, kereskedelmi nevének, egyéb megkülönböztető jelzéseinek, áruinak vagy szolgáltatásainak az összetévesztését.

4. A 4. cikk (1) bekezdése helyébe a következő bekezdés lép:

"1. A tagállamok a kereskedők és a versenytársak érdekében biztosítják a megtévesztő reklám leküzdésére és az összehasonlító reklámra vonatkozó rendelkezések betartásának kikényszerítésére alkalmas megfelelő és hatékony eszközöket. Ezek az eszközök magukban foglalják azokat a jogi rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik azon személyek vagy szervezetek számára, amelyeknek a nemzeti jog alapján jogos érdekük fűződik a megtévesztő reklám megtiltásához vagy az összehasonlító reklám szabályozásához, hogy

a) bírósághoz forduljanak az ilyen reklám miatt;

vagy

b) az ilyen reklám ügyében olyan közigazgatási hatóság előtt eljárást indítsanak, amely hatáskörrel rendelkezik a panaszok elbírálására, vagy megfelelő bírósági eljárás kezdeményezésére.

Az egyes tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy ezen jogorvoslati eszközök közül melyik álljon rendelkezésre, illetve hogy lehetővé tegyék-e a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok számára, hogy a panaszok intézéséhez megköveteljék az egyéb meglévő eljárások előzetes lefolytatását, beleértve azokat is, amelyeket az 5. cikk említ.

Az egyes tagállamok dönthetik el, hogy:

a) e jogorvoslati eszközök egyenként vagy együttesen alkalmazhatók-e ugyanannak a gazdasági ágazatnak több kereskedőjével szemben;

és

b) e jogorvoslati eszközök alkalmazhatók-e a magatartási kódex felelősével szemben, amennyiben az adott kódex a jogi előírások be nem tartására ösztönöz."

5. A 7. cikk (1) bekezdése helyébe a következő bekezdés lép:

"1. Ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy olyan rendelkezéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el, amelyek a megtévesztő reklám tekintetében a kereskedők és versenytársak számára átfogóbb védelmet biztosítanak."

15. cikk

A 97/7/EK és a 2002/65/EK irányelv módosításai

1. A 97/7/EK irányelv 9. cikke helyébe a következő szöveg lép:

"9. cikk

Nem kért értékesítés

A nem kért értékesítésnek a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben [10] megállapított tilalmára tekintettel a tagállamok meghozzák a szükséges rendelkezéseket a fogyasztó minden ellenszolgáltatás alóli mentesítése érdekében, azokban az esetekben, amelyekben a fogyasztó számára a fogyasztó kérése nélkül szállítanak árut, illetve nyújtanak szolgáltatást, mivel a válasz hiánya nem eredményez elfogadást.

2. A 2002/65/EK irányelv 9. cikke helyébe a következő szöveg lép:

"9. cikk

A nem kért értékesítésnek a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben [11] megállapított tilalma miatt, valamint a távollevők között kötött szerződések hallgatólagos megújítására vonatkozó tagállami jogszabályok sérelme nélkül, amennyiben az ilyen szabályok megengedik a hallgatólagos megújítást, a tagállamok meghozzák azokat a rendelkezéseket, amelyek mentesítik a fogyasztót minden kötelezettség alól a nem kezdeményezett szolgáltatások tekintetében, mivel a válasz hiánya nem eredményez elfogadást.

16. cikk

A 98/27/EK irányelv és a 2006/2004/EK rendelet módosítása

1. A 98/27/EK irányelv mellékletének 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

"1. A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.)."

2. A fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ("Rendelet a fogyasztóvédelmi együttműködésről") [12] melléklete a következő ponttal egészül ki:

"16. A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.)."

17. cikk

Tájékoztatás

A tagállamok meghozzák a megfelelő rendelkezéseket, hogy a fogyasztókat tájékoztassák az ezen irányelvet a belső jogukba átültető nemzeti jogszabályokról, és adott esetben arra ösztönzik a kereskedőket és a magatartási kódexek felelőseit, hogy tájékoztassák a fogyasztókat magatartási kódexeikről.

18. cikk

Felülvizsgálat

(1) 2011. június 12-án a Bizottság átfogó jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv, különösen 3. cikkének (9) bekezdése, 4. cikke és I. melléklete alkalmazásáról, valamint a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos közösségi jog további harmonizációjának és egyszerűsítésének alkalmazási köréről, illetve a 3. cikk (5) bekezdésére tekintettel bármely olyan, közösségi szinten megteendő intézkedésről, amelynek célja a fogyasztóvédelem megfelelő szintjének fenntartása. A jelentéshez szükség esetén az ezen irányelv vagy a közösségi jog más vonatkozó részének felülvizsgálatára irányuló javaslatot kell csatolni.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács törekszik arra, hogy – a Szerződésnek megfelelően – az (1) bekezdés értelmében benyújtott bármely bizottsági javaslat előterjesztését követő két éven belül eljárjon.

19. cikk

Átvétel a nemzeti jogba

A tagállamok elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2007. június 12-ig megfeleljenek. A tagállamok ezekről a rendelkezésekről, valamint bármely további módosításról haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok 2007. december 12-től/től alkalmazzák ezeket az intézkedéseket. Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napját követő napon lép hatályba.

21. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

I. MELLÉKLET

MINDEN KÖRÜLMÉNY KÖZÖTT TISZTESSÉGTELENNEK MINŐSÜLŐ KERESKEDELMI GYAKORLATOK

Megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok

1. Annak valótlan állítása, hogy a kereskedő a magatartási kódex aláírója.
2. Bizalmi jegy, minőségi jegy, vagy annak megfelelő jelzés megjelenítése a szükséges engedély nélkül.

3. Annak valótlan állítása, hogy egy magatartási kódexet valamely közjogi, vagy egyéb szervezet jóváhagyott.
4. Annak valótlan állítása, hogy egy kereskedőt (beleértve annak kereskedelmi gyakorlatait) vagy egy terméket valamely közjogi vagy magánszervezet elismert, jóváhagyott, vagy engedélyezett, vagy pedig az ilyen állítás az elismerési, jóváhagyási és engedélyezési feltételeknek való megfelelés nélkül.
5. Termékek adott áron való megvásárlására történő felhívás, a kereskedő azon megalapozott feltételezésének elhallgatásával, hogy azokat vagy az azokat helyettesítő termékeket a kínált áron, a termék és az ajánlati ár figyelembevételével ésszerű időtartamon belül és mennyiségben nem fogja tudni sem leszállítani, sem más kereskedőtől beszerezni (csalogató reklám).
6. Egy termék adott áron történő megvásárlására való felhívás, majd:
 - a) a reklámozott termék fogyasztóknak való bemutatásának visszautasítása, vagy
 - b) a termékre vonatkozó rendelés felvételének vagy a termék ésszerű időben való szállításának visszautasítása, vagy
 - c) a termék egy hibás példányának bemutatása, egy másik termék eladásösztönzésének a szándékával (bait-and-switch reklám).
7. A fogyasztók azonnali döntéshozatalra kényszerítésének céljából hamisan annak állítása, hogy a termék csak nagyon korlátozott ideig kapható, vagy csak különleges feltételek mellett, nagyon korlátozott ideig lesz kapható, és ezáltal a fogyasztók megfosztása a tájékozott döntéshez szükséges időtől vagy alkalomtól.
8. Értékesítés utáni szolgáltatás biztosításának vállalása a fogyasztók részére úgy, hogy őket az ügylet megkötése előtt a kereskedő nem azon tagállam hivatalos nyelvén tájékoztatta az elérhetőségéről, amelyben letelepedett, majd ezután a szolgáltatást csak egy másik nyelven teszi hozzáférhetővé, anélkül, hogy a fogyasztót erről világosan tájékoztatná, még mielőtt ő az ügylet mellett döntene.
9. Annak valótlan állítása, vagy olyan benyomás keltése, hogy a termék jogszerűen forgalmazható.
10. A fogyasztók törvényes jogára vonatkozóan olyan látszat keltése, mintha az a kereskedő ajánlatának sajátossága lenne.
11. Az írott és elektronikus sajtóban szerkesztői tartalom használata a termék eladásösztönzésére, amikor a kereskedő fizetett az eladásösztönzésért, ez azonban a fogyasztó számára nem derül ki világosan a tartalomból, a képekből, vagy a hangokból. ("advertorial", szerkesztői reklám). Ez nem érinti a 89/552/EGK irányelvet [1].
12. Jelentős tények hamis állítása a fogyasztó, illetve családja személyes biztonsága fenyegetettségének természetére és mértékére vonatkozóan, abban az esetben, ha a fogyasztó nem vásárolja meg a terméket.
13. Egy bizonyos gyártó által gyártott termékhez hasonló termék reklámozása oly módon, hogy a fogyasztó szándékos megtévesztés révén azt gondolja, hogy a – valóságtól eltérően – a terméket ugyanaz a gyártó gyártotta.
14. Piramis-elve épülő olyan eladásösztönző rendszer létrehozása, működtetése, vagy támogatása, amelyben a fogyasztó annak lehetőségével számol, hogy jövedelemre tesz szert, amely elsősorban más játékosoknak a rendszerbe való belépéséből ered, nem pedig a termékek eladásából, illetve fogyasztásából.
15. Annak valótlan állítása, hogy a kereskedő felhagy a kereskedéssel, illetve üzlethelyiséget változtat.
16. Annak állítása, hogy a termékek megkönnyítik a szerencsejátékokban való nyerést.
17. Annak valótlan állítása, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek gyógyítására.
18. Téves tényszerű információ szolgáltatása a piaci feltételekről, illetve a termék fellelhetőségének lehetőségeiről, azzal a szándékkal, hogy a fogyasztót a terméknek a szokásos piaci feltételeknél kevésbé kedvező feltételek melletti megvásárlására bírják rá.

19. A kereskedelmi gyakorlat során verseny meghirdetése, vagy az eladásösztönzés során nyeremény felajánlása, anélkül, hogy a meghirdetett, vagy azoknak megfelelő díjak (nyeremények) valóban kiosztásra kerülnének.

20. A termék "ingyenes", "díjtalan", "térítésmentes" vagy hasonló jelzőkkel való leírása, ha a fogyasztónak a kereskedelmi gyakorlat elfogadásának és a termék szállításának, illetve szállíttatásának elkerülhetetlen költségén felül bármit is fizetnie kell.

21. A reklámanyagban számla vagy más hasonló, fizetési igényt megfogalmazó dokumentum küldése, amely tévesen azt a benyomást kelti a fogyasztóban, hogy már megrendelte a reklámozott terméket.

22. Annak valótlan állítása, vagy olyan hamis benyomás keltése, hogy a kereskedő nem a saját kereskedésével, vállalkozásával, mesterségével vagy szakmájával kapcsolatos célból jár el, vagy hamis módon fogyasztóként való fellépés.

23. Azon hamis benyomás keltése, hogy egy termékkel kapcsolatos értékesítés utáni szolgáltatás elérhető egy attól eltérő tagállamban, mint ahol a terméket eladták.

Agresszív kereskedelmi gyakorlatok

24. Azon benyomás keltése a fogyasztóban, hogy nem hagyhatja el az üzlethelyiséget, amíg a szerződés létre nem jött.

25. A fogyasztó személyes felkeresése a lakhelyén, figyelmen kívül hagyva annak távozásra és vissza nem térésre felszólító kérését, kivéve azon feltételek esetén és abban a mértékben, amelyet a nemzeti jog a szerződéses kötelezettség végrehajtásának érdekében jogszerűnek ismer el.

26. Telefonon, faxon, e-mailen, vagy más távközlési eszközön keresztül tartósan és nem kívánt módon a fogyasztó sürgetése, kivéve azon feltételek esetén és abban a mértékben, amelyet a nemzeti jog a szerződéses kötelezettség végrehajtásának érdekében jogszerűnek ismer el. Ez nem érinti a 97/7/EK irányelv 10. cikkét, a 95/46/EK [2] és a 2002/58/EK irányelvet.

27. Biztosítási kötvénnyel kapcsolatosan kártérítési igényt érvényesíteni kívánó fogyasztótól olyan dokumentumok bemutatásának megkövetelése, amelyek az igény érvényességének megítélése szempontjából ésszerűen nem tekinthetők irányadónak, vagy a vonatkozó írásbeli megkeresésre a válaszadás rendszeres elmulasztása azzal a céllal, hogy ez a fogyasztót visszatartsa szerződéses jogainak gyakorlásától.

28. A reklámban a gyermekek közvetlen felszólítása a reklámozott termékek megvásárlására, vagy arra, hogy győzzék meg szüleiket vagy más felnőttet, hogy vásárolja meg számukra a reklámozott termékeket. Ez a rendelkezés nem érinti a televíziós műsorszolgáltatásról szóló 89/552/EGK irányelv 16. cikkét.

29. Azonnali, vagy halasztott fizetés követelése a kereskedő által szállított termékekért, illetve azok visszaszállításának, vagy megőrzésének követelése, ha azokat a fogyasztó nem kérte; kivéve, ha a 97/7/EK irányelv 7. cikke (3) bekezdésének megfelelően szolgáltatott helyettesítő termékről van szó (nem kért értékesítés).

30. A fogyasztó kifejezetten arról való tájékoztatása, hogy amennyiben nem vásárolja meg az adott terméket, illetve szolgáltatást, veszélybe sodorja a kereskedő munkáját és megélhetését.

31. Olyan hamis benyomás keltése, hogy a fogyasztó már megnyert, meg fog nyerni, vagy meghatározott cselekmény megtétele révén fog megnyerni egy nyereményt vagy egyéb előnyhöz jutni, miközben valójában:

- nincs nyeremény vagy egyéb előny,
vagy

- a nyeremény vagy egyéb előny érvényesítésével kapcsolatos cselekmény megtétele ahhoz a feltételhez kötött, hogy a fogyasztó pénzt fizessen vagy költségek viselését vállalja.

II. MELLÉKLET

KÖZÖSSÉGI JOGI RENDELKEZÉSEK A REKLÁMOZÁS ÉS KERESKEDELMI KOMMUNIKÁCIÓ SZABÁLYAINAK MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓAN

A 97/7/EK irányelv 4. és 5. cikke.

A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv [1] 3. cikke.

Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések egyes szempontjai vonatkozásában a fogyasztók védelméről szóló, 1994. október 26-i 94/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [2] 3. cikkének (3) bekezdése.

A fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről szóló, 1998. február 16-i 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [3] 3. cikkének (4) bekezdése.

Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [4] 86. és 100. cikke.

A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [5] (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) 5. és 6. cikke.

A tagállamok fogyasztói hitelre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló 87/102/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 1998. február 16-i 98/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [6] 1. cikkének d) pontja.

A 2002/65/EK irányelv 3. és 4. cikke.

Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 85/611/EGK tanácsi irányelvnek az alapkezelő társaságok és az egyszerűsített tájékoztató szabályozása tekintetében történő módosításáról szóló, 2002. január 21-i 2001/107/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [7] 1. cikkének (9) bekezdése.

A biztosítási közvetítésről szóló, 2002. december 9-i 2002/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [8] 12. és 13. cikke.

Az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [9] 36. cikke.

A pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [10] 19. cikke.

Az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenységekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/49/EGK tanácsi irányelv [11] (harmadik nem-életbiztosítási irányelv) 31. és 43. cikke.

Az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzétéendő tájékoztatóról szóló, 2003. november 4-i 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [12] 5., 7. és 8. cikke.